

Folketinget - Finansudvalget

København, 26. september 2006

Sagsnr.: 6085

Folketingets Finansudvalg har ved skrivelse af 7. september 2006 anmodet om min besvarelse af spørgsmål 7 ad L 237 Forslag til lov for finansåret 2007. vedr. § 24 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri af finansministeren (Thor Pedersen).

Spørgsmål 7:

”Ad § 24.42.11.13. Eksportstøtte, sukker

Der ønskes en redegørelse for, hvilke konsekvenser EU's nye sukkerordning har fået eller vil få for Danmark og for danske sukkerroedyrkere og herunder af de skattemæssige regler for handel med sukkerkvoter”

Svar:

Reformen af markedsordningen for sukker indebærer en reduktion af den institutionelle referencepris for sukker på 36 %, en reduktion af mindsteprisen for sukkerroer på ca. 40 % og compensation herfor til roedyrkerne på ca. 64 % af prisfaldet. Reformen indføres over en periode på fire år, der startede den 1. juli 2006. Produktionen er fortsat begrænset af kvoter. For så vidt angår sukker produceret udover kvoten, er reglerne ændret, således at det sukker, sukkerproducenterne tidligere eksporterede uden støtte, nu som hovedregel ikke må eksporteres, men skal afsættes internt til specifikke formål, herunder navnlig til den kemiske industri.

Kommissionen har i et arbejdsdokument, præsenteret i forbindelse med reformforhandlingerne, lagt op til, at sukkerkvoterne netto skal reduceres med omtrent 5 mio. tons, hvilket især forventes at følge af de nævnte prisfald. Det er hensigten, at reduktionen skal ske gennem en frivillig fire-årig omstrukturingsordning, hvor EU yder støtte pr. ton afgivet kvote. Markedsordningen indeholder også bestemmelser, der muliggør midlertidige lineære kvotereduktioner og på sigt en permanent kvotereduktion. Dette kan blive nødvendigt med henblik på overholdelse af internationale forpligtelser på både import- og eksportsiden.

Sukkerproduktion i Danmark

Danmark har en basissukkerkvote på ca. 420.000 tons, der er tildelt Danmarks eneste sukkerproducerende virksomhed Danisco. Sukkerproduktionen er pt. fordelt på 3 fabrikker. De danske myndigheder har ikke modtaget ansøgning om afgivelse af kvote under omstrukturingsordningen i markedsåret 2006/2007.

I henhold til hidtil offentliggjorte pressemeddelelser af 9. februar 2006 fra Danisco kan det heller ikke fremover forventes, at omstrukturingsordningen vil blive anvendt i Danmark, hvorved den danske sukkerkvote som udgangspunkt forbliver uændret.

I samme pressemeddelelse oplyser Danisco, at der vil ske en rationalisering af den danske produktion i form af en koncentration af produktionen på to fabrikker fra markedsåret 2007/2008. Det forventes, at fabrikken i Assens vil blive lukket, og at hele kvoten vil blive produceret på de to tilbageblevne fabrikker på Lolland-Falster, i henholdsvis Nakskov og Nykøbing.

Danmark har under den tidligere markedsordning haft en svingende produktion af sukker ud over kvoten, det såkaldte c-sukker (70.000 tons som et fireårigt gennemsnit). Det vurderes sandsynligt, at denne produktion vil blive reduceret grundet de mere begrænsede afsætningsmuligheder, hvilket i så fald vil bevirke et fald i den totale danske produktion.

Samhandel med tredjelande

Kommissionen har udtrykt forventning om, at EU bliver netto-importør af sukker, samt at det påtænkes at udfase restitutionerne til eksport af sukker allerede fra markedsåret 2007/2008. Således fremgår det af den finansielle udtalelse i forbindelse med reformforslaget, at der er budgetteret med en kraftig reduktion af udgifterne til eksportrestitutioner, og at budgetposten vil gå i nul fra 2009.

Danmarks eksport til tredjelande har traditionelt udgjort ca. 200.000 – 250.000 tons inkl. c-sukker. Der må forventes en reduktion af denne eksport, dels som følge af ændringerne i reglerne for sukker produceret uden for kvoterne, dels som følge af ændringen i EU's forsyningsbalance og rammerne for eksport.

På importsiden forventes en betydelig vækst. Dette skal især tilskrives EBA-initiativet (Everything But Arms), som medfører en gradvis åbning af adgangen til EU's sukkermarked for de fattigste ulande med helt fri adgang (dvs. toldfri adgang uden kvotemæssige begrænsninger) fra 2009.

Sukkerroedyrkerne

Der vil som konsekvens af dels de prisreduktioner, der følger af reformen, og dels af den forventede koncentration af produktionen på de to fabrikker på Lolland-Falster ske en strukturudvikling inden for produktionen af sukkerroer, idet en fortsat produktion næppe vil være rentabel for de mindst effektive blandt de tidligere roedyrkere.

Produktionen af sukkerroer vil flytte til de mest effektive landbrugere, og må desuden som et resultat af transportomkostningernes betydning forventes i et vist omfang at flytte i retning af Lolland-Falster.

Udviklingen kan konstateres allerede for indeværende markedsår. Således er antallet af roedyrkere faldet fra ca. 4.400 til ca. 3.900. Det kan derudover konstateres, at der netto er flyttet en produktion af sukkerroer svarende til ca. 16.500 tons polysukker fra vest til øst for Storebælt. Det omfatter ca. 15 % af mængden vest for Storebælt. Samtidig er der en tendens til, at den produktion, der allerede ligger øst for Storebælt, rykker nærmere

fabrikkerne, hvilket afspejles i, at 10 % af mængden, der normalt produceres på Sjælland, er rykket til Lolland-Falster og Møn.

Udviklingen forventes at fortsætte næste år, hvor en væsentlig faktor kan blive lukningen af fabrikken i Assens. Det kan dog oplyses, at roedyrkerne, der pt. er tilknyttet fabrikken i Assens, arbejder på en løsning for transporten af roerne til Lolland-Falster via søvejen, og at dette ser lovende ud i forhold til at sikre den fremtidige rentabilitet i produktion af roer på Fyn.

Det skal bemærkes, at roedyrkernes kompensation på ca. 64 % af prisfaldet, er afkoblet fra produktionen. Dvs. at den fremover tilfalder landbrugeren uafhængigt af produktionen, og således ikke påvirker muligheden for at skifte til alternative afgrøder, såsom hvede.

Analysen af sukkerroedyrkernes økonomi

Behovet for strukturudvikling inden for sektoren bakkes op af analyser af sukkerroedyrkernes økonomi udarbejdet under reformforhandlingerne i 2005 på baggrund af det oprindelige reformforslag (39 % prisreduktion og 60 % kompensation til roedyrkerne).

Beregninger fra Fødevareøkonomisk institut (oversendt sammen med svar til Folketingets Europaudvalg på spm. 2, af 18. juli 2005 i tilknytning til rådsmøde nr. 2676 (landbrug og fiskeri) den 18-19. juli 2005) baseret på talmateriale for heltidslandbrug i 2003 og det oprindeligt foreslåede prisfald (39 %) viste, at den såkaldte kvoterente (den totale produktionsværdi pr. ha fratrukket de samlede omkostninger pr. ha (inklusive faste omkostninger)) ved roedyrkning ville falde fra 7.400 kr./ha i 2003 til – 400 kr./ha efter reform. FØI præciserede, at beregningerne var baseret på gennemsnitstal, der dækkede over store forskelle fra landbrug til landbrug. Beregningerne af kvoterenten var endvidere baseret på uændrede produktionsomkostninger og tog ikke højde for, at en forventet strukturudvikling, især med henblik på størrelsesmæssige og beliggenhedsmæssige fordele, vil bidrage til at reducere de gennemsnitlige produktionsomkostninger.

Det blev konkluderet, at reformen vil medvirke til at fremme koncentrationen af roeproduktionen på væsentlig færre og fortrinsvis større bedrifter, der formodentlig også vil ligge nærmere fabrikkerne. En sådan udvikling vil bidrage til at formindske de samlede produktions- og transportomkostninger og dermed forøge kvoterenten. Såfremt denne strukturtilpasning finder sted, var det FØI's vurdering, at der også efter reformen, vil være landbrug, der vil kunne producere roer med en positiv kvoterente, og at produktionen af sukkerroer i Danmark fortsat vil være konkurrencedygtig i forhold til andre landbrugsafgrøder.

Beregninger fra Landbrugsraadet/Dansk landbrug, ligeledes baseret på det oprindelige reformforslag, viste også et betydeligt indtægtstab, men Landbrugsraadet byggede deres beregninger på en antagelse om, at der også efter en reform vil blive dyrket sukeroer svarende til den nuværende danske kvote.

Skattemæssige regler for handel med sukkerkvoter

Til brug for besvarelsen af denne del af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Skatteministeriet, som oplyser følgende:

” EU's nye sukkerordning har ikke nogen direkte betydning for de danske skatteregler.

Af andre grunde er det imidlertid planen at ændre skattereglerne for sukkerroekvoter, så de bliver som de regler, der gælder for betalingsrettigheder (ret til landbrugsstøtte) og mælkekvoter. Disse regler er notificeret over for Kommissionen, som har godkendt dem under forudsætning af, at sukkerroekvoter bliver behandlet efter samme regler.

Efter et udkast til lovforslag herom vil udgifter til køb og indtægter fra salg af sukkerroekvoter gå ind på en fælles saldo for betalingsrettigheder, mælkekvoter og sukkerroekvoter. Dette saldoprincip går i korte træk ud på følgende:

Overstiger årets indtægter ved salg af betalingsrettigheder, mælkekvoter og sukkerroekvoter under ét – tillagt primosaldoen – årets udgifter til køb af sådanne aktiver, så der netto er tale om en fortjeneste, indgår nettobeløbet ved opgørelsen af årets skattepligtige indkomst.

Overstiger årets udgifter til køb årets indtægter ved salg, så der netto er tale om en udgift, kan nettobeløbet som udgangspunkt hverken fradrages eller afskrives. Beløbet overføres dog til næste år og kan dermed reducere en nettofortjeneste som nævnt ovenfor.

Der er fradrag for et tab, der måtte være i et år, hvor landbrugeren sælger den sidste betalingsrettighed, mælkekvote eller sukkerroekvote, eller hvor den sidste af disse aktiver udløber. Hvis der er en fortjeneste i dette år, medregnes den ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.”

Hans Chr. Schmidt

/ Aase Thusholt-Madsen